

A zsidókról

KÖNYVKRITIKA - AZ ÉS KÖNYVE - LXV. évfolyam, 27. szám, 2021. július 9.

Az ÉS könyve júliusban – *Hargittai István: Jeremiás nyomában. Beszélgetések Komoróczy Gézával. Magvető Könyvkiadó, Tények és tanúk, Budapest, 2021, 728 oldal, 5999 Ft*

Azt nem tudom, hogy a magyar zsidóság hányadrésze olvadt be abban az értelemben, hogy mára elfelejtődött vagy anekdotikus családi érdekességgé vált eredete, de azt tapasztalom, hogy ilyen változás négy-öt, vagy még több nemzedék erőfeszítései ellenére sem következett be az értelmiség, az elit és a polgárság nagy részében. Vagy amennyiben bekövetkezett saját öntudatuk szerint, csalatkoztak. (Ennek döntő oka, vagy inkább rettenetes tünete a vészorszak jogfosztása és tömeggyilkossága volt.)

Komoróczy fontos állítása az asszimiláció sikertelensége. Tennék azonban egy ellenvetést, elfogadva a tézist. Ez pedig az, hogy százötven év alatt az asszimilációra *törekvés* is erős hagyománnyá vált, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni. Hiszen az említett érzékenység a magyar és a zsidó megkülönböztetése iránt is ebben a hagyományban gyökeredzik!

Ebből és nem valami politikai széljárásból vezethető le György Péter és Komoróczy Géza vitája (még inkább éles ellentéte), amelyet a könyvben Komoróczy részletesen kibont.